

Szegény Sudár Anna

Bálint Márta erdélyi származású színművész adta elő Érden, a művelődési házban
Jókai Anna: Szegény Sudár Anna című munkájából készült napló-dramát.
 (Rendező: Kincses Elemér, Dramaturg: Scarlet Anna)

A Szegény Sudár Anna az első regény, amelyet anyaország-beli író alkotott a romániai magyarság nehéz sorskérdéseiről. A regényt 1998-ban Magyar Örökség díjjal tüntették ki.

Sütő András a legjobb erdélyi regénynek nevezte... “Hogyan próbálja Sudár Anna unokáját a rivális, a román nagymama hatása alól kiszabadítani? Amikor a helyzet olyan tűrhetetlen, egy probléma olyan gyötörő, hogy az életet nem lehet folytatni tőle, akkor jön az írás védelem katarziszát jelentő naplóírás. Jókai Anna “csak” leírta!”

Az erdélyi magyarság sorsa mindennapjainak apró-cseprő gondjainak át elevenedik meg Sudár Anna történetében. Napló, balladában elbeszélve. A regény megkapó látéleletet ad egy erdélyi asszony életéről. A másfél éven át, feltehetően a 80-as évek derekán vezetett napi feljegyzésekből fény derül arra, hogy a Ceausescu-diktatúra hogyan lopózott be és uralta egy erdélyi család életét. Sudár Anna életkörülményei, a háziasasszony apró-cseprő dolgai hiteles

realizmussal éppúgy megismerhetők, mint azok az érzelmi, indulati folyamatok, amelyek személyiségét meghatározzák.

– Hogyan került kapcsolatba a művésznő Szegény Sudár Annával és mit jelent az Ön számára az alak megformálása? – kérdeztük Bálint Mártától.

– A Jókai Anna regényét színpadra alkalmazó Scarlet Anna kért fel, lenne-e kedvem előadni a darabot. Hihetetlenül izgalmas feladat, és nem elsősorban azért, mert magam is erdélyi származású vagyok, hanem mert a hovatar-

tozás, az identitástudat kérdését boncolgatja, ami szerintem körünk nagy problémája. Bárhol játszódhatna ez a dráma az elszakított területeken, ahol vannak vegyes házasságok. Egy asszony kisiklott élete, aki titkon azt reméli, hogy majd az unokája – “hanyatló életem rendezőcsillaga” – fogja kárpótolni. Állástalan, otthon ül a négy fal között, ám az unokának felolvas franciául. Ami “az anyámnak még valóság volt, nekem ábránd, az unokának büntetéstudat” – a magyarságáért, anyanyelvéért naponta sérelmet szenvedő, küzdő ember belső vívódása. A gyermeke vegyes házasságából születő unokának mondja: “neked kell folytatnod, ezt kérem, követelem tőled.”

Bálint Márta – törékeny alakja, síró-kacagó-panaszkodó-perelő-alázatos-könyörgő hangja, mély átélése, amely a megtapasztalás minden örömét és bánatát tükrözi – biztos, hogy a legjobb Szegény Sudár Anna. Hiszen Bálint Márta megélt mindazt, amit Sudár Annában elbeszél. Ettől lesz hihető, megborongató és hiteles.